

СХВАЛЕНО

Протокол засідання педагогічної ради

ОСТАПИК

29.08.2025 №01

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор _____ Ірина

29.08.2025

**Освітня програма
Гімназії №10 Шептицької міської ради
для учнів 3-4 класів початкової школи
на 2025-2026 н. р.**

Освітня програма для учнів 3-4 класів початкової школи Гімназії №10 розроблена на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти І ступеня (НУШ-2) за редакцією Шияна Р.Б. (затверджена наказом МОН України від 12.08.2022 № 743-22 «Про затвердження типових освітніх програм для 3-4 класів закладів середньої освіти») і окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом початкової освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти.

Освітня програма визначає: загальний обсяг навчального навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти, подані в рамках освітніх галузей; перелік та пропонований зміст освітніх галузей, укладений за змістовими лініями; орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін тощо, зокрема їхньої інтеграції, а також логічної послідовності їхнього вивчення; рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти; вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Освітню програму для учнів 3-4 класів укладено за такими освітніми галузями:

Мовно-літературна, у тому числі:

Рідномовна освіта (українська мова та література)

Іншомовна освіта

Математична

Природнича

Технологічна

Інформатична

Соціальна і здоров'язбережувальна

Громадянська та історична

Мистецька

Фізкультурна

Освітня програма для учнів 3-4 класів Гімназії №10 початкової школи передбачає досягнення здобувачами освіти результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом початкової освіти.

Освітню програму з рідномовної освіти для учнів 3-4 класів створено на основі Державного стандарту початкової освіти. Метою рідномовної освіти для учнів 3 класу є розвиток здатності спілкуватися та навчатися українською мовою для духовного, культурного й національного самовияву. Передбаченням залучення учнів до дій зі сприймання, перетворення, виокремлення, аналізу й інтерпретації, оцінювання та використання усної інформації в реальній мовленнєвій практиці (бесіда, дискусія у класі, мікродискусія в групі, обговорення в парі тощо). Спрямовує на розвиток мотивації дітей до читання, залучення їх до читацької діяльності, яка ґрунтується на учнівській ініціативності та самостійності у доборі текстів для читання та інтерпретації прочитаного. Під час читання учні розвивають уміння сприймати та аналізувати текст, оцінювати прочитане та перетворювати інформацію, уявляти, мислити творчо. Залучення учнів до реальної писемної практики, зокрема за допомогою цифрових пристроїв та в режимі онлайн. Результатом такої роботи є базові вміння створювати писемні висловлювання у реальному та віртуальному просторі та редагувати їх. Ознайомлює школярів з основами медіаграмотності, пропонує інструмент для активного критичного освоєння комунікативного медіа середовища. Діти формують уявлення про межу між реальним світом і світом мас-медіа, вчаться інтерпретувати, аналізувати, оцінювати медіатексти (фільм, мультфільм, реклама, фотографія тощо) та створювати прості медіа продукти. Забезпечує дослідження мовних закономірностей і формування на цій основі свідомих мовленнєвих умінь (орфоепічних, лексичних, граматичних, правописних, стилістичних, словотвірних) Учні опановують виражальні засоби художніх текстів, що в цілому сприяє творенню індивідуального стилю мовлення.

Метою математичної освітньої галузі Стандарт визначає « Розвиток математичного мислення дитини, здатностей розуміти й оцінювати математичні факти й закономірності, робити усвідомлений вибір, розпізнавати в повсякденному житті проблеми, які можна розв'язувати із застосування математичних методів, моделювати процеси та ситуації для вирішення проблем».

Здійснювати формування поняття числа, насамперед через розуміння принципу утворення різних видів чисел (натуральних одноцифрових, натуральних багатоцифрових, дробових тощо) та способів виконання дій із цими числами — порівняння, додавання, віднімання, множення та ділення. Крім того, розгортається робота з дослідження законів і властивостей, способів виконання арифметичних дій під час розв'язання повсякденних проблем математичного змісту, зокрема й сюжетних задач. Учні 3-4 класів вчаться вимірювати величини (довжина, маса, температура, час, місткість (об'єм) за допомогою підручних засобів та вимірювальних приладів, а також оперувати грошима. Водночас учні виконують перетворення, порівняння, додавання і віднімання іменованих чисел, розв'язують повсякденні проблеми математичного змісту, в тому числі й сюжетні задачі, використовуючи різні одиниці вимірювання величин. У процесі навчальної роботи

з різними величинами виокремлюється також і робота з геометричним матеріалом, дослідження просторових відношень та геометричних фігур різних форм, конструювання площинних та об'ємних фігур з підручного матеріалу, створення макетів реальних та уявних об'єктів різних конструкцій, виконання простих завдань, описаних у математичних текстах, зокрема й сюжетних задачах геометричного змісту. Формуються початкові вміння для опрацювання даних (визначення, впорядкування, аналіз та фіксація), поданих в умові задачі чи зібраних за допомогою опитувальника тощо). У рамках усіх змістових ліній здійснюється формування в учнів початкових умінь із математичного моделювання, зокрема під час передбачення ймовірного результату, дослідження реальних об'єктів та процесів, розв'язування навчально-пізнавальних і практико зорієнтованих задач тощо.

Освітню програму з іншомовної освіти (англійська мова) для учнів 3-4 класів створено на основі Державного стандарту початкової освіти.

Метою іншомовної освіти для учнів 3-4 класів є формування іншомовної комунікативної компетентності для безпосереднього та опосередкованого міжкультурного спілкування, що забезпечує розвиток інших ключових компетентностей і задоволення різних життєвих потреб дитини. Передбачити залучення учнів до дій зі сприймання коротких простих запитань, тверджень, вказівок, інструкцій та реагування на них вербально і/або невербально. Спрямовувати на розвиток умінь розпізнавати знайомі слова повсякденного вжитку у знайомому контексті; ставити запитання та давати відповіді про себе та щоденні справи. Передбачати творення коротких фраз про себе, надавання базової персональної інформації (наприклад, ім'я, адреса, родина, національність). Учні навчаються писати короткі фрази для надання базової інформації. Передбачати сприймання та розпізнавання знайомих слів у супроводі малюнків. Оволодіти вміннями встановлювати базовий соціальний контакт онлайн, вживаючи найпростіші ввічливі форми вітання та прощання, та розміщувати прості твердження про себе у форматі онлайн.

Освітню програму природничої освітньої галузі 3-4 класів створено на основі Державного стандарту початкової освіти.

Метою природничої освітньої галузі для учнів 3-4 класів є формування наукового мислення та культури дослідження; розвиток системних уявлень про цілісність та розмаїття природи, утвердження принципів сталого розвитку, ефективної, безпечної і природоохоронної поведінки в довкіллі. Спрямовувати на формування дослідницьких умінь школярів через підтримку допитливості та інтересу до спостережень, експериментів та моделювання для пошуку відповідей на запитання про навколишній світ. Передбачати розвиток уявлень учнів 3 класу про об'єкти та явища природи, встановлення зв'язків між неживою і живою природою, формування бережливого ставлення до природи; вироблення навичок екологічно доцільної поведінки в довкіллі. Спрямовувати на формування загальних уявлень про світ, створений людиною, понять про взаємозв'язки людини і природи, слугує джерелом натхнення для пошуку та втілення дитячих винахідницьких ідей та проєктів.

Технологічна освітня галузь базується на практичній діяльності учнів. На кожному занятті передбачено виконання практичної роботи. Об'єкти праці для виготовлення учитель добирає, спираючись на побажання учнів.

Освітню програму технологічної галузі у 3-4 класах створено на основі Державного стандарту початкової освіти.

Метою технологічної галузі для учнів 3-4 класів є формувати в учнів здатність планувати власну діяльність у процесі вивчення конструкційних матеріалів — від розпізнавання їх на дотик до аргументованого добору для створення виробу, виконувати найпростіші способи їх обробки. Важливою умовою засвоєння цієї лінії є формування в учнів здатності розуміти і дотримуватися послідовності у виготовленні виробів, аргументувати обрану послідовність у роботі. У процесі роботи з матеріалами провідними операціями будуть: різання ножицями, склеювання, зв'язування стрічок тощо. Формувати в учнів ставлення до творів декоративно-ужиткового мистецтва та ремесел як до культурної спадщини українського народу, а також вміння створювати та оздоблювати прості вироби за зразком чи власним задумом, із застосуванням традиційних ремесел або технік декоративно-ужиткового мистецтва. У процесі роботи провідними операціями будуть: різання ножицями, склеювання, зв'язування, різьблення, ліплення тощо. Спрямовувати на залучення учнів до творчої діяльності у процесі конструювання та моделювання під час самостійної або колективної роботи з конструктором. Процес конструювання з готових деталей (моделей) конструктора має на меті сприяти розвитку просторової уяви й елементів творчого та технічного мислення учнів, через читання і зіставлення малюнків, графічних зображень, за якими учні складатимуть конструкції. Учні виконуватимуть макетування об'ємних моделей транспортних засобів, будинків, веж, роботів тощо. Також формувати в учнів здатність планувати власну діяльність у процесі вивчення конструкційних матеріалів — від розпізнавання їх на дотик до аргументованого добору для створення виробу, виконувати найпростіші способи їх обробки. Важливою умовою засвоєння цієї лінії є формування в учнів здатності розуміти і дотримуватися послідовності у виготовленні виробів, аргументувати обрану послідовність у роботі.

У процесі роботи з матеріалами провідними операціями будуть:

- різання ножицями
- склеювання
- зв'язування стрічок тощо.

Освітню програму інформатичної галузі у 3-4 класах створено на основі Державного стандарту початкової освіти.

Метою інформативної освітньої галузі для учнів 3-4 класів є вміння формувати в учнів здатності до вирішення проблем із використанням цифрових пристроїв, інформаційно-комунікативних технологій та критичного мислення для розвитку, творчого самовираження, власного та суспільного добробуту, безпечна та відповідальна діяльність в інформаційному суспільстві. Формувати початкові вміння розпізнавати, знаходити, свідомо відбирати, зберігати та опрацьовувати просту інформацію за допомогою цифрових пристроїв та без них. Розпізнавати правдивої неправдивої інформації в усіх її виявах (текст, зображення, звук тощо)

необхідне для формування критичного мислення, що сприяє безпеці в інформаційному просторі дитини. Початкові уявлення про моделі реалізуються через визначення істотних і неістотних властивостей об'єктів та створення на основі цього простих моделей об'єктів. Розкривати через практичну діяльність (індивідуальну і групову) зі створення простих інформаційних продуктів (програм, текстів, зображень, відео, звуків, тощо) за допомогою цифрових пристроїв та програм для творчого самовираження, презентації себе і продуктів власної діяльності, вирішення завдань інших освітніх галузей. Ознайомлюватись із доступними для дитини засобами цифрової та безпосередньої комунікації для гри, спілкування, навчання, отримання нової інформації; використання безпечного онлайнового чи офлайнового середовища для цього. В умовах роботи у групі учні мають навчитися окреслювати цілі індивідуальної та групової діяльності, розподіляти ролі в межах групи, оцінювати здобутий результат, аналізувати помилки та усувати їх, доброзичливо взаємодіяти безпосередньо та в мережах. Реалізовувати через усвідомлення і розпізнавання тих завдань, які можна розв'язати за допомогою цифрових пристроїв, виходячи з їхніх функціональних можливостей (фотографувати, записувати, слухати, відображати, опрацьовувати інформацію тощо). До основних умінь, які формуються через цю змістову лінію, належать розпізнавання простих програмних і технічних несправностей та вміння усувати їх самостійно чи з допомогою дорослих, розуміти обмеження та переваги пристроїв стосовно виконуваних завдань, усвідомлювати, що машини можуть імітувати інтелектуальну діяльність. Ця змістова лінія охоплює вміння організовувати власний робочий простір на фізичному та простому програмному рівні для збереження здоров'я, доброго самопочуття та ефективної діяльності учня/учениці. Спрямовувати на створення безпечних умов для учня /учениці під час роботи з цифровими пристроями і в мережах, що передбачає захист особистої інформації, формування принципів етичного, доброзичливого та відповідального спілкування через мережі, навички і можливості захисту власного інформаційного простору, фізичного та психологічного здоров'я. У рамках цієї змістової лінії в учнів формується відповідальне та шанобливе ставлення до власної та чужої інформаційної діяльності, яке на рівні початкової школи виявляється, зокрема, і через зазначення власного авторства, посилання на авторство інших, а також через усвідомлення шкоди від списування.

Освітню програму соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі створено на основі Державного стандарту початкової освіти.

Метою соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі для учнів 3 класів є становлення самостійності учнів, їх соціальної замученості та активності через формування здорового способу життя, розвиток підприємливості, здатності до співпраці в різних середовищах, впевненості в собі та доброчесності для безпеки, добробуту та сталого розвитку. Передбачати розвиток навичок безпечної поведінки вдома, школі та у природному і техногенному середовищі, прогнозування наслідків небезпечних дій, визначення впливів на вибір безпечної поведінки, дотримання правил (дорожнього руху, використання побутової техніки і побутової хімії тощо) та відповідального ставлення до особистої безпеки й безпеки інших. Спрямовувати на формування в учнів здоров'язбережувальної компетентності і

поведінки через набуття навичок здорового способу життя, розвиток позитивної самооцінки, критичного мислення, умінь ухвалювати зважені рішення, відповідально ставитися до власного здоров'я та здоров'я тих, хто поряд, і протидіяти негативним соціальним чинникам. Забезпечити розвиток етичної поведінки в соціумі, вміння вчитися і формування позитивного ставлення до навчання, усвідомлення важливості здорового способу життя для добробуту, розвиток підприємливості і споживчої культури для оптимального використання ресурсів та забезпечення добробуту.

Освітню програму громадянської та історичної освітньої галузі у 3-4 класах створено на основі Державного стандарту початкової освіти.

Метою громадянської та історичної освітньої галузі для учнів 3 класів є створення умов для формування в учнів початкової школи власної ідентичності та готовності до змін через усвідомлення своїх прав і свобод, осмислення зв'язків між історією та теперішнім життям. Передбачити залучення учнів до опрацювання та використання для самоідентифікації елементарної інформації про людину як унікальну у Всесвіті істоту, яка творить себе як особистість, формує свій характер і розвиває цінні якості у процесі пізнавальної і трудової діяльності.

Навчання в межах цієї змістової лінії сприяє самопізнанню учнів, усвідомленню власних потреб, уподобань, здібностей та інтересів, заохочує обирати цілі особистісного зростання (бути відповідальним, чесним тощо), допомагає утверджувати гідність та неповторність будь-якої людини. Забезпечувати усвідомлення ролі зв'язків, які існують між людьми, значення рідні, друзів, приятелів, спільнот, із якими дитина себе ідентифікує. Навчання в межах цієї змістової лінії сприяє набуттю досвіду громадянської поведінки та свідомому виборі норм і моделей поведінки, часто за певними взірцями. Дає змогу учнівству усвідомити вкоріненість у національну, а також рідну за етнічним походженням культуру, власну належність до європейської цивілізації. Учні отримують можливість дослідити місцеві пам'ятки, пізнати традиції та минуле своєї родини, рідної етнічної групи, нації. Навчання в межах цієї змістової лінії сприяє розумінню значущості та різноманітності культурних надбань людства, формуванню умінь пізнавати минуле. Забезпечувати розуміння учням базових норм шкільного та місцевого громадського життя, дає їм змогу посильно долучатися до їх відтворення та модернізації. Пізнавати шкільних і місцевих традицій, ознайомлення з громадянськими вчинками земляків, діяльністю шкільної адміністрації, місцевих органів влади та добровільних асоціацій, зорієнтованих на громадські справи, сприяє набуттю учнями первинного досвіду громадянської дії, демократичної поведінки та конструктивної взаємодії. Навчання в межах цієї змістової лінії забезпечує вироблення вмінь висловлювати та обстоювати свою думку та приймати інших, висувати власні ініціативи, планувати й організовувати посильні для дітей молодшого шкільного віку громадські справи. Дає учням елементарні уявлення про національну символіку та державні атрибути України, націю (народ), державу, політику, владу, ключові події в історії України, підводить до прийняття демократичних цінностей та ідей євроатлантичної інтеграції Батьківщини. У межах цієї змістової лінії на прикладі відомих історичних постатей 52 та національних

героїв школярі усвідомлюють цінності патріотизму, активної громадянської позиції, самоповаги та ін.

Освітню програму мистецької галузі у 3-4 класах створено на основі Державного стандарту початкової освіти.

Метою навчання мистецтва для загальної середньої освіти є формування культурних цінностей у процесі пізнання мистецтва та художньо-творчого самовираження в особистому та суспільному житті. Плеканні пошани до національної і світової мистецької спадщини. Націлювати на розвиток креативності та мистецьких здібностей учнів через практичне засвоєння основ художньої мови різних видів мистецтва та способів художньо-творчого самовияву. Ця змістова лінія реалізується через формування в учнів умінь застосовувати різні виражальні засоби для творення художніх образів, імпровізування та естетичного перетворення довкілля, а також формування уявлень про можливість і способи впливати на емоційний стан завдяки мистецькій діяльності. Спрямовувати на пізнання цінностей, що несуть твори мистецтва. Її реалізація передбачає розвиток емоційної сфери учнів, збагачення естетичного досвіду, формування в них умінь сприймати, аналізувати, інтерпретувати, оцінювати мистецтво, виявляючи до нього емоційно-ціннісне ставлення, а також формування уявлень про можливість і способи впливати на свій емоційний стан завдяки сприйманню творів мистецтва. Націлювати на соціалізацію учнів через мистецтво, усвідомлення ними свого «Я» (своїх мистецьких можливостей). Передбачає формування в учнів умінь презентувати себе і свої досягнення, критично їх оцінювати, взаємодіяти з іншими через мистецтво у середовищі, зокрема в різних культурно-мистецьких заходах, обговореннях тощо.

Освітню програму фізкультурної освітньої галузі у 3-4 класах створено на основі Державного стандарту початкової освіти.

Метою цієї галузі є формування в учнів стійкої мотивації до знань фізичної культури і спорту та життєво необхідних рухових умінь і навичок для збереження власного здоров'я, розширення функціональних можливостей організму. Щоб забезпечити якісну успішність серед учнів 3-4 класів було ухвалено рішення педагогічної ради щодо рівневого оцінювання для учнів 3-4 класів.

У 3-4 класах буде вивчатися християнська етика із додаткових годин на вивчення предметів інваріативної складової, курсів за вибором.

До освітньої програми Гімназії №10 для учнів 3-4 класів додано робочі навчальні плани (додаток 1).

У гімназії з 01.09.2025 функціонуватимуть інклюзивні класи на базі 3-А класу та 4-А класу, у якому будуть навчатись: Макар Єва, Марушка Максим, Острижнюк Мар'яна, Труба Анна, Уткін Назарій - учні з особливими освітніми потребами. До освітньої програми додано навчальний план для учнів з ООП.

Під час дистанційного навчання обирається освітню платформа HUMAN для організації освітнього процесу. Під час організації освітнього процесу забезпечується регулярна та змістова взаємодія суб'єктів дистанційного навчання (не менше 30 відсотків навчального часу організовується в синхронному режимі).

**Навчальний план
Гімназії №10
на 2025 – 2026 навчальний рік**

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
	3	4-а	4-б
Українська мова	5	5	5
Українська мова з інтегрованого курсу «Я досліджую світ»	2	2	2
Інформатика	1	1	1
Іноземна мова	3	3	3
Математика	4	4	4
Я досліджую світ	5	5	5
Мистецтво			
Образотворче мистецтво	1	1	1
Музичне мистецтво	1	1	1
Фізична культура	3	3	3
Усього	22+3	22+3	22+3
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1	1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	23	23	23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	26	26	26

Таблиця №2

**розподілу навчального часу для організації інклюзивного навчання учнів
із особливими освітніми потребами
(Макар Єва, Марушка Максим учнів 3 класу,
Острижнюк Мар'яни, Труби Анни, Уткіна Назарія учнів 4-А класу)
на 2025 – 2026 навчальний рік**

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень				
	3 Макар Є.	3 Марушка М.	4-А Острижнюк М.	4-А Труба А.	4-А Уткін Н.
Українська мова	5	5	5	5	5
Українська мова з інтегрованого курсу «Я досліджую світ»	2	2	2	2	2
Інформатика з інтегрованого курсу «Я досліджую світ»	1	1	1	1	1
Іноземна мова	3	3	3	3	3
Математика	4	4	4	4	4
Я досліджую світ	5	5	5	5	5
Образотворче мистецтво	1	1	1	1	1
Музичне мистецтво	1	1	1	1	1
Фізична культура	3	3	3	3	3
Усього	22+3	22+3	22+3	22+3	22+3
Корекційно-розвиткова робота	6	6	6	6	6
Корекція розвитку (психолог)	1	2	3	2	2
Корекція розвитку (дефектолог)	2	2	1	2	2
Розвиток мовлення (логопед)	3	2	2	2	2
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1	1	1	1
Гранично допустиме навантаження (без корекційно-розвиткових занять)	23	23	23	23	23
Всього (без урахування поділу на групи та корекційно-розвиткових занять)	26	26	26	26	26